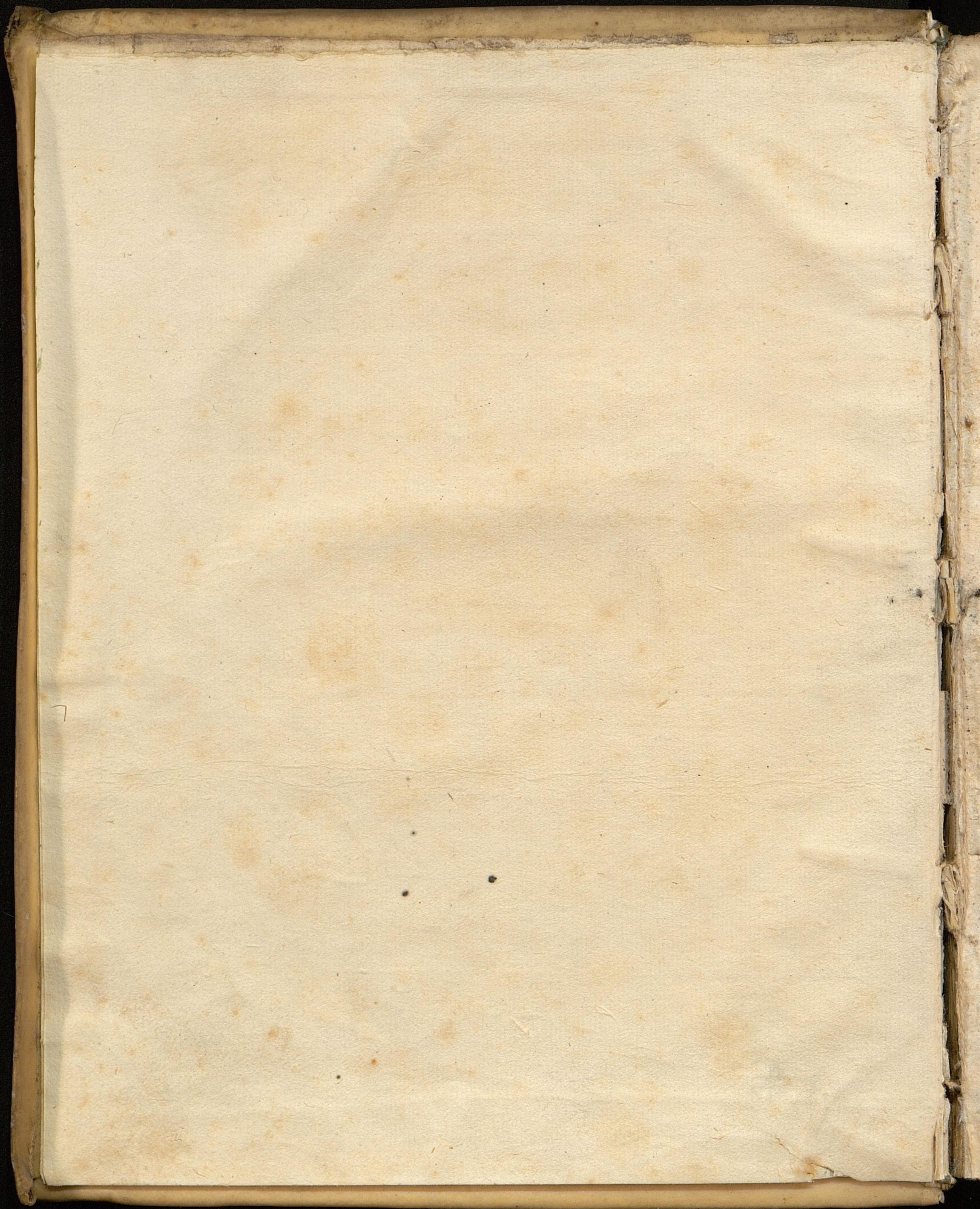

Tb. 1.

MEMORIA

Coniectissimi JCtorum Paris,

DN. CASPARI BITSCHII,

Collegii JCtorum in Academia Argentoratensi Senioris

itemque Ecclesiæ Collegiatæ ad D. Thomam Præ-
positi gravissimi.

tum

**DN. GEORGII DAVIDIS
LOCAMERI, JCti,**

& Pandectarum Professoris celeberrimi :

*Ob vitæ, fortunæq; atque exitus penè parilem ordi-
nem atque decursum,*

Suasū nonnullorum Collegarum, unâ Oratione
parentali repræsentata,

Argentorati

In Auditorio solemni, 21. Septembris 1637.

à

JOHAN-OTTONE TABORE, U.J. D. PP. & in

Senioratu successore : posteà diversorum Imperii Principum & Statuum

Consiliario, Cancellariæ Gustroviensis Directore; denique Academiæ
Giessensis Cancellario ; hodiè emerito & rude
donato.

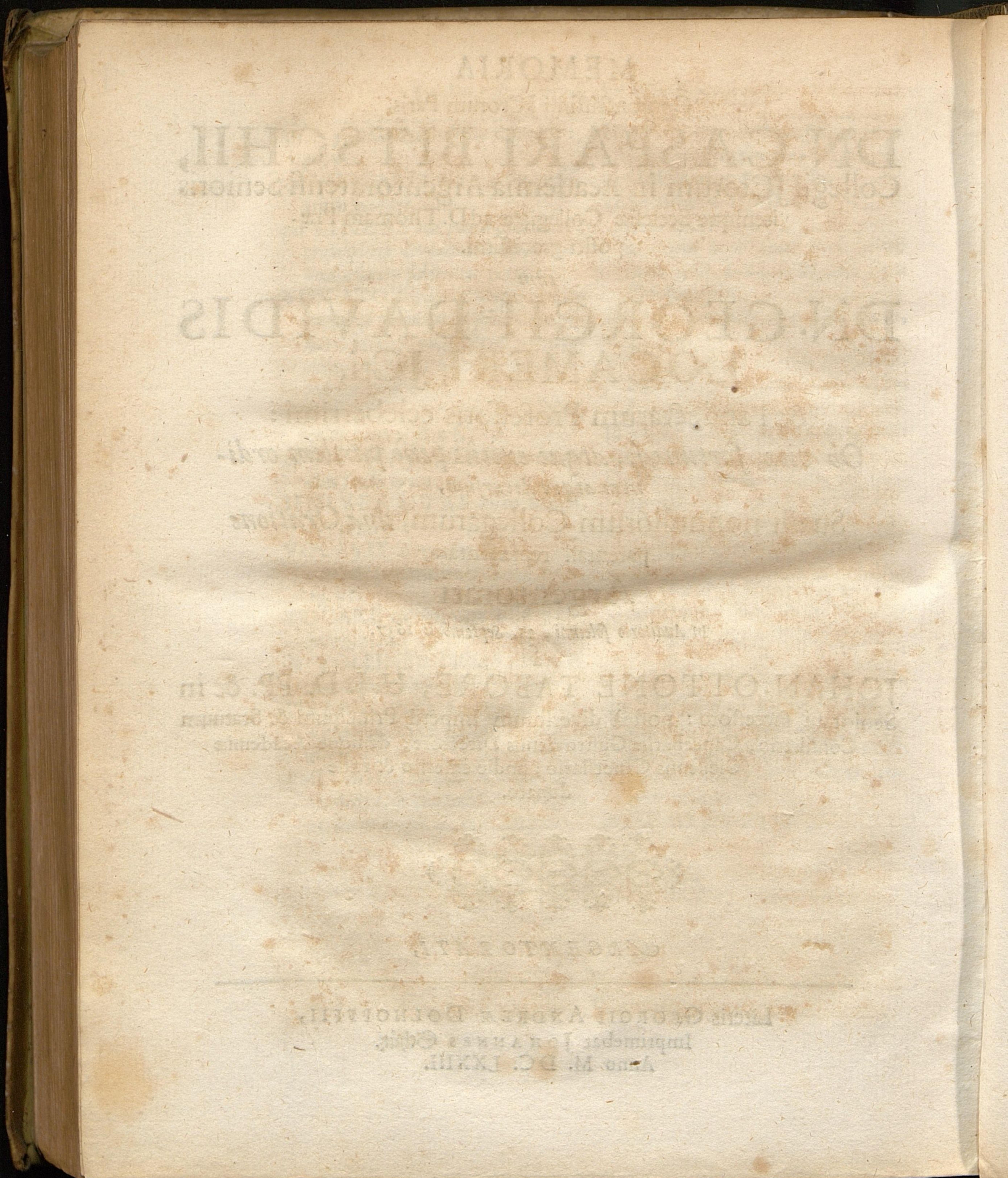

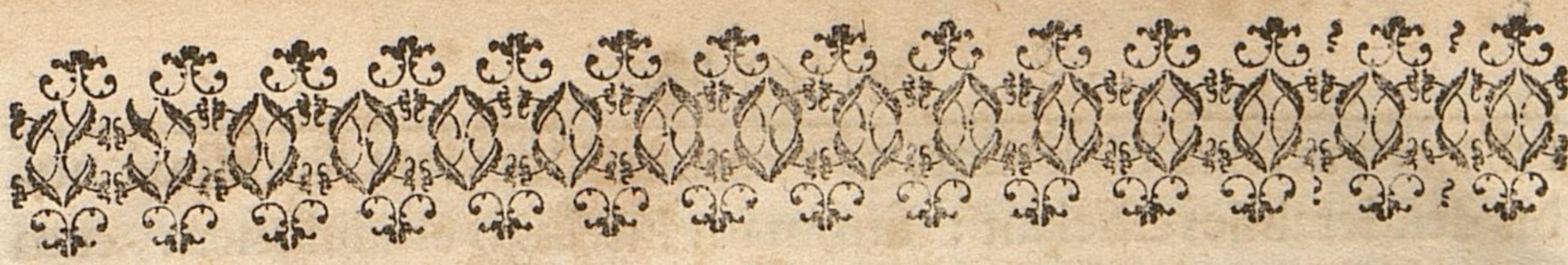
ARGENTORATI,

Literis GEORGII ANDREÆ DOLHOPFFII,

Imprimebat JOHANNES SCHLICK.

Anno M. D. C. LXXIII.

Pontius Casa Mirambellus, vir non animi solum robore, & rei militaris usu atque prudentiâ, inter superioris ævi Duces conspicuus; sed & literis ad elegantiam excultus, præterea magnâ consiliorum confessione cum Ulysse illo Francorum, Lanovio, conjunctus; cùm Anno 1547. in Sanctonibus insidiosô sclopeti iœtu prostratus, à suis sepulturæ jam mandandus esset, hōc sibi cygneô carmine, in caligis repertô, parentâsse deprehensus fuit:

Desine migrantem lugere, Viator & hospes;

Non careo patriâ, me caret illa magis.

Inciderat vir fortissimus in ea tempora, quibus omnia Civilibus bellis loca perstrepebant, ubi nulla fides in pactis, nulla spes in sacerdotiis, promissa omnia Lunæ Laconicæ; nec sacrum quicquam aut intactum à petulantia militis relinquebatur. Itaque præsentia fastidiens, ad futura nauseans, fatique præsagus, fine dolore ex ista, & cum alacritate ad meliorem se patriam transire testatur, nullis caritatibus obnoxius, nisi quas Galliæ, tantas virtutes tum negligenti, aliquando desideraturæ, gemens imputabat.

Subiit istius lemmatis recordatio animum, cùm superioribus diebus Venerandum Universitatis Academicæ Consilium mihi hanc provinciam injungeret, ut Viris juris utriusque peritissimis, Caspero Bitschio, & Georgio Davidi Locamero, non tantum inclutæ hujus studiorum Universitatis Antecessoribus clarissimis; sed (præfiscænè) Germaniæ in Germania Jurisprudentia nuper lumini bus, justa facerem, quod iniquum videretur, istos justitiæ sacerdotes exequiarum justitiâ fraudari, & honore parentationis diutiùs carere.

Quanquam enim jam inde ab *Numa* parentalium dies cognitorum inferiis institutus, nec quicquam sanctius superstitione reverentiâ habitum fuerit, quam ut amissorum venerabiliter recordantur;

rentur; præterea multa sint, quæ eximios illos viros diutissimè nobis desiderabiles efficiant: summam intelligo eruditionem, cum insigni pietate, vitæ innocentia & morum suavitatem conjunctam, studium deinde indefessum, ac prudentiam maturam. His tamen omnibus egere nos magis, quam laude nostrâ illos gaudere & delectari, verisimile sit, utpote exemptos huic isti seculo, quo nullum virtuti premium superest, nullus honor, ac ne spes quidem eluctandi positis in contubernio egestatis, ut Poëtæ loqui amant, solvi nesciente. Ac si bene sensa virtutis, dotes suas contemtuque cogitantis, sive in historia temporum, sive in vultu & sermonibus virorum illorum laudatissimorum conjicio; haud dubie illa, Nemesis quandoque induita, Germaniae nostræ tot meritis sola verborum inania rependenti, pro clientibus suis, jam serò nimis desideratis, replicatura est eandem cantilenam, quam olim *Jacobus Cujacius Tholosas* adversus Civium supinitatem, contemtumque sui vindicavit. Cùm enim is *Stephano Forcatulo*, faceto magis, quam prudenti Juris Doctori, in Cathedræ petitione posthabitus; (vide *Mornacium ad l. ult. C. de jure Emphyteut.* ibi: *Pudor equidem Palladiæ Tholosæ, antepositum olim in schola ita celebriter tam ineptum ardilionem incomparabili suo Cujacio.* Confer *Papir. Masson. in vita Cujac. oper. præfix.*) deinde verò, cùm à *Michaele Hospitalio*, viro magno & excellentiū ingeniorum sagacissimo æstimatore, *Biturgium* scholæ præfectus, omnium hominum expectationem longissimè superasset, à *Tholosanis*, errorem suum seriùs agnoscentibus, repetitus fuisset, pauca hæc animosâ brevitate reposuit.

Conf. not.

*Anton. Mer.
catoris ad lib.*

*1. animadvers. Job. Roberii.
sap. 30. p. 489.* *Frustra absentem requiritis, quem presentem neglexistis. Valete.*

Senatui P. Q. Tholosano

Iacobus Cujacius S. P. D.

Tametsi enim magnanimi Reipubl. hujus proceres, & Curatores Universitatis Nobilissimi, post divini cultûs custodiam nullas potiores curas habent aut antiquiores, quam ut viris egregiis commodè prospiciatur. Tanta tamen seculi hujus est calamitas, ut nulla quantumvis providentissimi atque pientissimi Magistratus solicitude sufficere possit ingruentibus undiquaque necessitatibus,

bus, dum Mars & Bellona, jurati Musarum hostes, ferrô flammâque latè omnia Sicelidum delubra, unà cum bonis atque prædiis, à provida antiquitate Musis sacratis, depopulentur ac tantùm non extermínium illis minitentur.

Atqui frustra interim Antecessores nostros lugere videbimur, absentes jam & exules cum luctentia, nec nisi cum fastidio ad nos respicientes. Qui enim se olim præsentes neglectim habitos queri possunt, absentes desiderati fortè ridebunt; inenarrabilibus agni nuptiis & tripudiis jam adhibiti, & iis honoribus atquè opibus aucti, quas mortalium conditio non fert, nec cuiquam fortuna sublunaris potest conferre. Atque adeò vereor, ne præposteras istas mundi laudationes ex philosophia *Augustini lib.5. de Civit. Dei. c.14.* totas pro immundis & inficetis habituri sint.

Enim verò cùm inter vera gratitudinis præconia, & simula-ta officiorum inania, discrimen ingens pateat: quod *Ausonius in Exordio Parentalium suorum* (quò paulò pòst usurus sum) nervosè expressit: Nec reprehendantur desideria eorum, qui amicos suos boni publici aut salutis causâ recedere à se navi prospiciunt, ut cunque redditum intempestivum ne cupere quidem sine verecundia, aut profiteri sine opprobrio possint: Dubitandum nobis amplius non est, quin debeamus; sed curandum magis, quibus possimus honoribus venerari sapientum nomina, & quâ religionis pietate liceat erga illorum monumenta defungi animis non ingratis.

Cato Censorius fertur adolescentem valdè laudâsse, quòd defuncti patris inimicum involvisset infamia, itaque peractò judiciò in foro ambulantem amplexum fuisse, & gratulabundò ore jactâsse: Ita parentibus parentandum esse. Hanc sententiam ab excessu gentilis iracundiæ, in vindictam nimis pronæ, vindicabimus, moderatâ ad Christi legem & mansuetudinem sententiâ pronuntiantes: Ita bene meritis parentandum esse, ut egregiè facta posterrati imitanda proponantur. Eò nim. fine Veteres majorum suorum imagines disponebant in atriis: Alii præceptorum ico-nes locabant in Larariis, ut essent non tam incitamenta luctus,

*Jul. Cæs.
Scalig.
Exercit. 148.
f. 7.
Plutharch. in
Cat. Major.*

quàm monumenta gratitudinis , & ad calcanda virtutis fastigia illecebræ.

Hoc itaque cùm omnino agendum esset, non potui satis demirari Amplissimi senatus Academicī judicium , quòd eam parentandi provinciam commiserit homini artis dicendi imperitissimo, qui vix ullō anni tempore Orationem legere, nedum scribere queat; sed totam ætatem in barbaris *Bartholi lacunis*, aut actis forensibus expediendis insumere cogatur : Cùm eam spartam longè rectius ornatus fuisset, quem vota omnium Professorum & Magnifici Magistratū suffragia munere Professoris eloquentiæ non ita pridem ornârunt: cuius præclara indoles veterum Majestatem non inficiandō emblemate exprimit, & Academiæ nostræ huicque adeò Cathedræ alium *Sturmium* pollicetur.

Tametsi enim ἄνων olim fuerit atque pudendum ICto, infantiam suam aut dicendi imperitiam causari : cùm Hermathena ipsa cum toto suo pedissequio & comitatu sit de familia Themidis, & hujus Cultores, nimium , quantum illius usi fuerint familiariter consortiō : Quomodò è nostris *Cælius Antipater* p. 2. §. 40. ff.
do 0. J. rùm honestè audit apud *Pomponium*, quòd plus eloquentiæ operam dederit, quàm scientiæ juris. (Quæ utinam querela hodiéque non in complures eorum, qui titulō ICtorum superbiunt, cætera mera Germanæ tolutiloquentiæ referunt tintinabula, quadraret!)

Ex quo tamen Jurisprudentia è Latio sive profligata, sive profuga in Transalpinorum manus incidit, longe inversa rerum facies & stylus Curiæ è purissima latinitate in impurissimam barbariem conversus, quà lingua vel imbuenda est, vel ab ista Themidos aula planè abstinentum : Unde contingere solet, ut æquè rideant declamatores Latinos, Pragmatici , quàm hi nullâ laterum contentionē istis persuadere possunt, ut elegantiam in ipsorum sermone agnoscant.

Quibus sanè de causis optâssem ego, rem ipsam tantisper dilatam fuisse, dum per occasionem promotionum Doctoralium, (quibus ut aliorum Collegiorum Juridicorum usu ; ita ex nostri quoque hactenus servata consuetudine , declamationes istæ seponunt-

nuntur) Viris optimè de me meritis ~~in~~ non ~~merita~~ exsolverem,
& impeditæ simul sermocinationis vitia contegerem.

Quia tamen justis superiorum Imperiis meritò omnes voluntates nostras permittimus ; hoc quoque officium , quod omnino præstiturus eram, licet aliqua cum existimationis jactura, simulatque per domesticarum calamitatum inreccalationes & curas alias magis prementes licuit , suscepi, hoc ipso me apud bonos facile excusatus, quod non Oratoris , per jaçtantiam ; sed narratoris , per necessitudinem, officium suscepimus. Quod si nonnulli ex scriptoribus Romanorum antiquioribus, ut *Pictor*, *Piso*, *Cato*, *Fannius*, *Vennonius* & ipse, quem dixi, *Cælius Antipater*, nihilosecius laudem aliquam meruerunt, quod non exornatores rerum, sed narratores saltem fidei extiterunt : Non utique probrosum istud mihi apud bonos fore spero , si alterius scholæ studiis dissentus, veritatem sine ullis lenociniis aur verborum pigmentis, tenui tantum narrationis velo involutam, per lineamenta certissima ostenderem. Id verò dum facere allaboro, quia inquam audeo

*Nomina doctorum jam condita funere justò,
Fleta prius lacrymis, nunc memorare modis,
Nuda sine ornatu, fandiq; carentia cultu,
Cum tumulis purus sit honor iste satis.*

Vos, quibus ea in Jurisprudentiam sive propensio , sive charitas est, ut relictis gravioribus negotiis , exequialibus istis honoribus adsistere dignati sitis ; sacra ista sine ullo ornatu, pura tantum manufacturum, clementi, gratiosâ & benevolâ mente linguâque prosequamini.

Favete.

JURIS CIVILIS scientiam , Auditores , in urbe ista plurimi doctissimi que viri non coluerunt modò antiquitus; sed & per integrum ferè seculum publicè professi sunt. Namq; ut superiorum ætatum memoriam prætereamus, quæ complures & juxta sortem illorum temporum nominatissimos tulerunt Jure Consultos ; jant ante seculum , sive ut *Iohannes Sturmius* in quadam epistola loquitur, sub ipsa statim constitutæ scholæ primordia, certum est, in cathedra

cathedra hac docuisse *VVendelinum Bittelbronn*, Reipubl. hujus Consiliarium gravissimum. Cujus virtutes, elogium, reliqua omnia, *Iohannes Sapidus*, Poëta illô seculô doctissimus, posteris in Epicediis suis, Anno 1542. in lucem editis, hōc monumentō commendavit:

*VVendelinus hāc jacet Bittelbronnus humō
Iuris Magister optimus scientiae,
Fidissimusq; cognitor clientibus :
Idemque longē Musicus dulcissimus :
Pius in Deum, natos, parentes, conjugem,
Patriamq; ; & in amicis colendis sedulus,
Et commodus semper jocis & seriis.
Quem, quoniam ei talem esse non licuit diu,
Testetur hæc talem fuisse inscriptio.*

Fuit huic coætaneus *Ludovicus Bebio*, U. J. D. (quæ tum temporis rara erat dignitas) patriâ Würtenbergicus, qui assiduitate suâ meruit, ut à Dnn. Scholarchis Anno 1544. mortuô Collegii Thomani Decanô *Jacobô Bopiô*, eidem Capitulo enixè commendaretur: Quanquam nec labori nec honori huic diu superfuit, sequenti eum, quem dixi, anno extinctus. Post quorum obitum vocatus est Anno 1545. ex Academia Tübingeri, in qua Philosophiam moralem docebat, *Chilianus Voglerus* Canstadiensis Würtenbergicus, neque is tamen Lycéo huic Incola diuturnus fuit, post septennium, h. e. Anno 1552. ab Illustrissimo Principe suo Tübingam non solùm ad munus Cathedralium recitationum accitus; sed & Consiliariorum Assessorumq; Consistorii sacri honoratissimo adscriptus Collegio, quibus functionibus magna cum dexteritatis laude per annos 33. præfuit, Anno demum 1585. mense Mayo in *Domino* defunctus.)

Jacturam egregii viri hujus resarcivit sedula Dnn. Scholarcharum ejus temporis circumspectio, honestis conditionibus ad Professionem Juris in hac Schola suscipiendam invitatô ICtô celeberimô, *Franciscô Balduinô*, Atrebatensi: qui tūm in juventute præclararam adeò eruditionis famam sparserat, ut à *Biturigibus* ad docen-

docendi munus pollucibili auctoramentō conduceretur, & à Collega suo *Eguinario Barone*, Doctoribus insignibus ornatus, & alterius famosissimi Collegæ, *Francisci Duarenii*, consortio adhibitus. Enim verò, cùm ibi locorum religionis reformatæ cultores in periculo essent, ipse post septennium, à suscepta professione numerandum, ad nos exulatum venit, & gratum hīc suis studiis latibulum invenit: Cùm interim cathedram, ab ipso relictam *Iacobus Cujacius* eō, quō dicere occupavi, ordine obtinuisset. *Baldinus* autem inter alia libellum Christianorum Jure Consultorum nomine contra *Duarenium* scripsit. (vid. *Melch. Adamus in vita ejus*, p. 202.) Cœterū sive ex ea, quam *J. A. Thuanus*, in *dedicatoria historiarum suarum epistola*, & *Theodorus Beza in suo Eubolo* commemorat, sive ex alia quacunque causa, relicta paulò post & nostrâ, & in quam postea transierat, *Heidelbergensi Academiā*, in Galliam reversus, Regi Navarræ (Henrici IV. parenti, Ludovici justi avo) à consiliis fuit secretioribus, & in præcipuis aulæ dignitatibus Lutetiæ obiit, annos natus 53. epochâ. 1573. quâ ipsâ *Cracoviensi Academiæ* instaurandæ destinatus & designatus erat. (vid. *Thuan. libr. 57. hist. p. 967.*)

Collegam iste & successorem habuit non minoris commatis & nominis JCtum, *Franciscum Hottomannum*, familiâ Quadrorum Nobili, patre senatore Parisiensi progenitum, & honestis à pueritia studiis excultum, qui primùm *Lausanne* in Helvetiâ, quō Anno 1548. è patria religionis persecutionem effugiens pervenerat, *Eloquentiam*, deinde ab Anno 1551. *Jurisprudentiam* quoque in hac Cathedra docuit, unde *Commentaria Institutionum Augusto*, *Saxonie Electori* serenissimo nuncupavit. In Capitulo quoque *Thomano Petro Martyri*, Tigurum vocato successit, & in statione ista ad annum usque 1561. perststit, quō in patriam rediens, licet à diversis Principibus, veluti ab Alberto Seniore Borussiæ Duce, Landgraviis Hassiæ, Ducibus Saxonie, Elisabetha, Britanniæ Regina, aliò vocaretur.) *Canonicatum* hīc suum Amplissimis Dnn. Scholarchis (quorum beneficî singulare eum tenuerat) resignavit. Quas ego minutias eō libentiū anno, quod ea tenuia fortè;

b

at

vid. P. Nevel.
Dochium in
elog. Hottom.
premisso tomo
1. oper. ejus.

at verò in laudem Cathedræ hujus vergentia , in vitæ ejus descriptione à *Thuano lib. 99.* aliisque sunt prætermissa.

Circa eadem tempora simile superioribus perfugii asylum in hac urbe habuit *Petrus Carpenterius Tholosanus* ; & ferè cādem tempestate *Philippus Custosius Francovillanus* , (vulgò , *Mons. de la Garde.*) quorum ille Jus Civile aliquando *Genevæ* ; tum deinde in hac Academia professus, sed opimis Bellevræi conditionibus in Galliam revocatus , & beneficio ejus ad amplas dignitates electus fuit ; Quanquam ob tepidum in religionis negotio animum sensumque, ab utraque & Protestantium & Pontificiorum secta vapulet. [teste *Thuano lib. 53. p. 844.*] Iste verò itidem paucis annis in hac Schola transactis ad Musas Aurelianenses transiit.

Succenturiatus istis *Georgius Nesselius Argentoratensis* haud quaquam diutiùs Auditorio præfuit, Anno 1561. (20. Novembr.) electus : at 63. (23. Martij) defunctus; professionem Scholæ cum possessione cœli commutans.

Ob isthanc mutationum frequentiam , & quia circa eadē tempora, h.e. Anno 1566. Academia eximiis à D. Maximiliano II. ornata esset privilegiis, subinde alii & plures numerō Professores conducti aut assumti sunt : è quibus maximè diutinus & vivacissimus fuit *Laurentius Tuppins*, Cryphisvaldensis Pomeranus, Spirâ, ubi Anno 1563. praxeos cognoscendæ causâ degebatur, (postquam in præcipuis Galliæ & Germaniæ Academiis insignem Juris scientiam assecutus esset) evocatus. Hic , cùm aliquot annos Institutiones explicasset , *Custosio* adhuc Pandectarum volumina pandenti, cùm is circa annum 1572. in Galliam reverteretur, in explicatione Pandectarum successit; quam Professionem ad finem usque vitæ tenuit: spartâ Institutionum ornandarum interim translatâ in *Huberum Giphanium*, *Buranum Geldrum* : De cuius ingenio moribus & eruditione, dum in hac Schola esset, *Iohannis Sturmy*, tale exstat judicium, (Anno 1582.) d. 7. Decembris ad Collegium Thomantum perscriptum : *In promovendo ad ædes Capitulares Giphanio temporis maximè rationem habui, quod post illam publicorum auditorum atque etiam Classicorum aliquam discessionem cupio*

cupio Giphamium retinere : cuius discessu fieret, ut plerique omnes Nobiles & Iuris studiosi discederent : Habui etiam rationem meritorum, quod diu meritus est & Schola militavit, cum laude nostra & sua. Habui etiam doctrinæ rationem : sive enim elegantiam literarum spectemus, ea in ipso summa est : sive jurisprudentia, ea etiam in Cæsarum aulis habet summum autoritatis gradum.

Neque tamen perpetua fuit hæc Sturmij in Giphamium (quemadmodum nec in Hottomannum) propensio ; Cùm enim is conquereretur, iniquè lectiones ICTorum ita divisas aut potius divulsas fuisse, ut Tuppianus, Giphamius, & Beutherus, Pandectas partitis operibus explicaret ; Wulfeshemius (hunc verò etiam in Catalogo Professorum Juris fuisse hinc liquet) Wulfeshemius, dico, tres Institutionum libros interpretaretur, iterumque Tuppianus quartum Institutionum : Giphamius iniquè ferens, Philosophum omne sibi, ut in reliquias ferè disciplinas, ita in ICTorum quoque Scholas arbitrium & potestatem sumere, haud obscurè professus est : se in Scholastico ordine Collegas agnoscere, dominum neminem. Ad quod verbum dictator iste adeò excanduit, ut se adversus Giphamium Poëtæ illud præceptum executurum minatus sit, & rescripscerit :

Vt tu fortunam, sic te nos Flacce, feremus.

A quo fato, aut privatorum potius libidine cùm Giphamius pendere nollet, facile alias conditiones non solùm Academias Altorfii (Anno 1584.) & Ingoltadij ; sed & aulicas maximè luculentas invenit, in Amplissimum Consiliariorum Augustalium consortium coopatus.

Porro de Collega ejus, quem jam nominavi, Michaele Beuthero, & quem postea, h.e. Anno 1575. accepit, (in locum Wulfeshemij) Georgio Obrechto, tractare supersedeo ; quod nominasse illos sufficiat, quorum non scripta solùm immortalia ; sed & monumenta sepulturæ & familiæ propagines efficiunt, ut uterque inter nos etiamnum appareat.

Sanè de *Nicolao Reusnero*, Wittebergensi, nisi inceptum istud aliò me vocaret, dicenda essent pluscula, quia scil. nec ex locis istis oriundus fuit, nec in illis oppetiit; sed postquam, *Giphaniō Altorfium* concedente, *Institutionum juris* & interpretationem, *Anno 1583.* (XII. Kl. Novembr.) cæptam, per sexennium sustinuisset, fatum plurimæ partis superiorum subiens, *Anno 1588.* Ienam, ad honores primæ cathedræ & munus *Assessoris supremæ Curiæ*, vocatus fuit. In quibus functionibus singulis, virum se doctum bonumque, & non pigendum hujus Scholæ quondam Doctorem ostendit: quin plurima ipsius scripta, perpetim viciuta, illum vel silentibus nobis, minimè silendum efficiunt. Nec omittere possum insigne elogium, quod ipsi Megalander hujus Academiæ, *Iohannes Pappus*, in programmate quodam funebri, agnato ipsius, *Christophoro Reusnero Curiâ-Variscô*, *Anno 1603.* scripto, perhibet: *Ipsum scilicet, dum hic esset, non solum in amorem sui, sed & in admirationem cunctos rapuisse: quæ sanè commendatio utramque facit paginam.*

Cæterùm post hujus discessum famam Collegii Juridici nihilominus egregiè tutati sunt residui, *Tuppius & Obrechtus*, in locum *Reusneri* adaptatò *Paulò Grasseccio*, Argentorantensi, *Anno 1589.* qui cùm magnâ sedulitate inferiori Auditorio per annos bene multos præfuisset, denique Pandectarum Explicationibus incubuit, in quarum enarratione etiam defecit, (*15. Martij*) *Anno 1604.*

Accidit intereà temporis, ut idem, quod antea populares sui invenerant, in hac urbe quæreret à persecutionibus Pontificiis diverticulum, de universis studiis nostris præclarè meritus *Dionysius Godofredus*, obviâ humanitate *Anno 1591.* ad explicationē Pandectarum sive invitatus, sive admissus; ad quam per octennium porrò peractum, denuò (licet per sesquicentium ad *Heidelbergenses* secessisset) rarò fortunæ beneficiò & eximiæ *προτυμίας* Procerum nostrorum exemplò, receptus fuit. Neque tamen vel post *ἀλλοιωσιν* istam perpetuò noster esse potuit, per summam virtutis & eruditio- nis opinionem potentissimis Regibus & Princibus commendatus, è quibus Palatino Electori operam suam addixit, Scholæ simul & aulae

aulæ consulens: donec superioribus annis cataclysmi bellici curipis Palatinatum inundantibus , ad nos extremum delatus, in ædibus Apollinis nostri, h.e. in sinu Musarum exspira- *Matthiae Ber-*
vit, *Anno 1612. 1. Septembris.* *neggeri.*

Brevis etiam atquè concisa ferè fuit , vel potius interrupta opera *Philippi Glaseri* , quam Auditorio JCtorum *Anno 1601.* obtulit, institutionum enarrationem cum historiæ professione conjungens. Vix enim per annum geminatæ huic provinciæ præfuit , quando ad superiora transmigrans, lampada tradidit *Melchiori Iunio*, Melchioris, Eloquentiæ Professoris celeberrimi, filio, qui *Anno 1602. (19. April.)* Institutio- num interpretationem auspicatus, deinde per successionem decedentium , Pandectarum quoque & Codicis explicatio- nem natus est, Juris elementis explicandis interim, h. e. *Anno 1604.* præfectō *Iohanne Michaeli Beuthero*, qui in munere isto peragendo, nonnulla etiam industriæ suæ monumenta edidit atque reliquit.

Claudit vicenarium isthunc Professorum numerum *Iu-
stus Mejerus*, Noviomagensis, JCtorum ætatis nostræ meritô suô vocatus Sulpitius; cuius & *Sigismundi Flachij*, Institutio- num Interpretis clarissimi, historiam eleganter executus est is, cuius causâ catalogum istum præmisi, *Casparus Bitschius*, cum collega suo ex rationibus, quas dicere occupavi , con- junctim, sed paulò uberiùs commemorandus.

Tametsi enim Virorum istorum tot insignia in bonum publicum extent *ἀνδρεγαθήματα*, & in Jurisprudentiam excul- tam merita, ut iis deprædicandis non Orationes; sed volu- mina: non dies singulæ debeantur; sed hebdomades: Quia tamen fortuna utrique per omnem vitæ decursum tam ge- mina fuit & consimilis, ut difficiliùs lac lacti, ovumque ovo, quod in proverbio dicimus, discernatur: mores porrò & stu- dia deprehendantur eadem ; quinimò animus veluti unus per conjunctissima duo corpora diffusus, cuius alterò quasi thalamò per mortem sublatò , alter diutiùs superesse haud

potuit: Ideoque non tam ignaviâ aut ingratitudine utrorumque laudationem unô sermone componere malui, quâm Superiorum voluntatem venerari; Nonnullis existimantibus, tedium auditorii sic devitari posse; ne bis eadem apponere, aut ut JCtus loquitur, *καὶ τὰς αὐτὰς in re*, propter recentem defunctorum memoriam plerisque omnibus nota, aetuosè operam lusisse videamur.

Nec à me expectari aut exigi puto, ut horum natales, incunabula, pueritiam, juventutem, nuptias, progeniem, varias jactationes, & reliqua sive externa, sive ab instituto aliena, per tenuissima rerum temporumque momenta operosè deducam; cùm hæc talia intra vertentem annum & programmatibus exquisitis comprehensa, & funebris concionibus universo populo satis sollicitè & eleganter exposita sint; huic autem loco minùs fortè convenient: siquidem in hominibus contemplandis non aliena æstimanda; sed ipsa anima, ejusdemque egregiæ operationes penitus sunt inspicienda.

Ut enim, inquit ille, in equis emendis non phaleras spectamus præcipue, aut baltheorum polimina; sed corpus ejus nudum, ut sit ad speciem honestum, ad cursum velox, & ad vecturam validum: Sic itidem in hominibus aliena desideranda non sunt. Alienæ autem intelligit, quæ parentes dederunt, & quæ fortuna largita est. Nam qui nobili genere ortus dicitur, eius potius primi parentes, quâm ipse, laudantur: qui dives, à re valde caduca & fortuita; sed qui bonis artibus edoctus, & quantum liberali sufficit, sapiens, suis bonis iure laudabitur.

Quanquam Bitschium nostrum adeò ortūs sui, & quòd Anno 1579. die 5. Aprilis, Hagenœ, patre Michaeli, Sutore, matre Magdalena, Iohannis Wuchereri, figuli, filiâ, editus fuisse, non piguit, ut in *Commentatione de vita sua*, quam vivus delineaverat, argumenta divinæ laudis hinc petierit, quòd è re tenui ad tam honestam functionem à Deo Opt.

Max.

Max. evectus esset; *Iphicratis* exemplô gavisus; qui patre sutori natus, summus Orator ac denique Imperator Græcorum factus est; Itemque (quod ad professionem nostram proprius accedit) *Alphani Vari*, Cremonensis, qui non solùm sutoris filius fuit; sed & ipse sutrinam aliquantisper Romæ exercuit, donec meliore geniô incitatus, & fortè à magistro suo male habitus (nam id familiare fuisse sutoribus, docet l. 13. §. 4. ff. locati, itemque ad lib. 5. ff. ad L. Aquil.) ad juris studium sese contulit, Doctore usus magnô illô Antecessore Sororiô, *Sulpitiô*, cuius institutione suâque industriâ tantum profecit, ut non modò præ cæteris *Sulpitii* Auditoribus plurimum autoritatis in Jurisprudentia consecutus sit; sed etiam ad Consulatum pervenerit, ac mortuus publicô funere efferri (rarô tûm & eximio honore) meruerit; qua de re post veteres *Amarus Rinaldus*, *Jacobus Labittus*, *Bernhardus Rutilius*, *Matthæus Wesenbeccius*, *Iohannes Fichardus* (in vitis ICTORUM) *Georgius Eberlinus* (ad l. 2. ff. de Orig. Iur. cap. 40. num. 18.) & alii uberiùs commentantur.

Imitatus etiam hâc annotatione & hypomnemate beatus noster videtur exemplum *Agathoclis*, qui cùm figuli esset filius, generis humilitatem non modò non dissimulavit; verum etiam eo veluti firmissimô argumentô usus est, inflammmandis & instigandis suorum animis ad capessendum virtutis iter. Unde vasis aureis frequenter figulina solebat admiscere, ut ostenderet, sordidissimæ conditionis hominibus per virtutem ad honores aditum patere. Denique, ut *M. Cato*, cùm urbanô conviciô novus homo appellaretur; (quomodo solebant, qui obscurô genere orti, suis virtutibus inclarrescebant) novum se, quantum ad Magistratus & claritatem attinet; sed factis virtutibusque ferebat esse pervetustum. Ita noster etiam suis de factis clarum nobilemque præsttit, & jactare illud *Iulij Cæsaris Scaligeri* ex parte potuit, qui de sediturus, ita orditur:

Bren-

Brenni progenies; & si non illius essem,
Ille meō poterat deduci sanguine.

Ita *Urbanus*, IV. Papa hujus nominis, patre sutore veteramen-
tariō, (vid. *Cluv. epit. histor. sub Richard. p. 577.*) quemadmodum
etiam *Iohannes XXII.* (vide *eund. p. 606. Bzovium in Anno 1316.*)
& *Benedictus XII.* (antea *Iacobus de Furno* dictus) pistore Tho-
losanō genitus fuit. (*ap. eund. Cluv. in Ludovico Bavaro p. 607.*)

Præstat ea commemoratio tenuioris fortunæ homini-
bus consolationem maximam, cernentibus, natalium obscu-
ritate nemini præclusam esse enitendi vel emergendi viam;
sed imò calcaria tantùm & à provido rerum dispensatore in-
citamenta addi, quò divinâ adspirante gratiâ per angusta &
vadosa, ad augusta eluctentur: Quomodò è nostris præter
Varum etiam *C. Trebatius Testa, Aulus Ofilius, Catus,* (qui tam i-
gnobilis genere; at gloriâ eruditionis vicissim ita eximus &
præstans fuit, ut solō prænomine innotuerit.) *Flavius Priscus, Maserius Sabinus, Vopianus,* aliique ex humili & contemtibili
domo prognati, propter virtutem & doctrinam Nobilissimis
adnumerati sunt. *De Willigis*, Archi-Episcopi Moguntini,
modestia, Rota in insignibus Moguntiæ etiamnum testatur.

Epist. 17.

Unde *παρέρδοξον* illud *Senecæ* minùs apparebit inopina-
tum, cùm inquit: Si vis vacare animo, aut pauper sis, aut pau-
peri similis: multis enim ad philosophandum obstitere di-
vitiae: paupertas expedita est, & secura.

Sed & ii, qui honoratioribus editi sunt parentibus, di-
scere hinc debent, Virtutem & eruditionem, ac bona ex his
propullulantia, non cum sanguine per traducem, transferri
& propagari; sed Dei munere his obvenire, qui laudabilia
majorum calcantes vestigia, per ardua ad alta enituntur;
quomodo iterum è Jure Consultorum nostrorum censu de-
cuss à Majoribus partum, virtute suâ atque industriâ familiæ
veluti proprium & hereditarium effecerunt *Scævolæ, Aquilij, Tuberones, Sulpitij, Cæciliij, Nervæ & complures* alii.

Cæte-

Cæterum lautioribus paulò incunabulis susceptus est *Locamerus*, Reverendô & Doctissimô Virô Domino M. Georgio Locamerô, Ecclesiæ Landaviensis quondam Pastore vigilantissimô satus, & Landaviæ annum circ. 1588. progenitus: à quo tamen præter honestiorem ortûs conditionem, fortunam haud luculentam magis aut opimam est consequutus.

Etenim ut *Bitschius*, simulatque prima linguarum nec non Dialectices & Rhethorices fundamenta in schola patria jecerat, & jam uberiore cultu indigebat, Argentoratum 30. Junij Anno 1594. tenui cum peculio (h. e. ut nostri interpretantur, *cum pusilla pecunia. l. 5. §. 3. ff. de pecul. l. 16. ff. ad Sctum Trebell.*) dimissus, & aliis inserviendo, puerosque instituendo, vitæ parcè ac tenuiter sustentandæ subsidia quærere fuit coactus; à secunda classe hujus Gymnasii curriculum studiorum suorum redauspicatus: Ita quoque *Locamerus* paucos in patriis penatibus annos confecit, paulò post tenerâ adhuc ætate ad Gymnasiū nostrum exili itidem *cum viaticulo* (ut JCtus iterum οὐοκερινῶς appellat in l. 18. §. 1. ff. de judic.) ablegatus, ut ibidem uberiore doctrinâ mentem avidam imbueret, in quartam classem ab Ephoris admissus. Cætera non paternis opibus, sed suis studiis atque serviis vicitans, & panem quæsitans quotidianum. Commendantur admirationi posteritatis Philosophorum aliqui, quod inter durissimos labores ad summam eruditionem profecerint. Ita enim *Cleanthem* Philosophum per jocum Φελάντην dictum memorat *Laërtius*, quod noctu è puteo aquam hauriendo vixit diurnum quæreret, lib. 7. in vit. Cleanthis Sui-
dam eod. in ar- quod tempore sapientiæ studiis operabatur. *Gmina de Diogum.* *ne Prusæo* refert *Philostrat. lib. I. de vit. Sophist. p. 492.* de *Saturnio-*
ne & Adito, Gellius. 3. N. A. 3. *Socratis & ipsius sapientiæ My-*
stagogi, Homeri, exempla plus quam nota sunt: quibus sanè
nec nostra secula deficiuntur; magnō utique opprobriō &
improperiō eorum, qui à facultatibus satis instructi, segniūs
proficiunt, & per corporeas delicias animum corrumpentes,

molliorem eum efficiunt atque debiliorem, quām ut solidas doctrinæ dapes possit concoquere.

Cursum autem Classicum uterque Doctorum nostrorum confecit feliciter, & quæ solertiæ vis est, celeriter : Minimè autem, quod plerique hodiè faciunt, ἀρχῶς & properè. Solent enim nonnulli adolescentulorum, simulatque rudimenta artium & linguarum labris degustârunt primoribus, jam se totos doctrinâ repletos atque ebrios somniare, & nisi illicò à Gymnasi subselliis in liberiorem Academiæ aërem dimittantur, fore clamant, ut aut rumpantur præ solidæ illius eruditionis ingluvie, aut quantum intus est in parturiente alvo ; ridiculorum murium copiâ subsellia ista onerent : accedentibus ad hydropicum istum tumorem proximis insanæ indicis, quando contra jurata Præceptorum judicia, se nihilo seciùs opinione atque adeò religione ipsorum doctiores pronuntiant, & viris eruditis ineptissimi homunciones suam Φιλαυλίαν contendunt approbare.

Nihil horum vitiorum nostros fascinavit, *Bitschium* aut *Locamerum*; sed uterque jussum inspectoris, ad altiora subsellia dignos promoventis, non tam desideravit, quām modestè expectavit : Et *Bitschius* quidem anno etatis 18. Anno 1596. *Locamerus* 20. demum classicus valedixit, Anno 1608. tametsi uterque præcellente pollerent ingenio, & noctes diebus continuatas bonarum artium amori impenderent. Admissiōnem porro ad publicas auscultationes, bonis avibus indultam, nequaquam remissionem à studiis aut licentiam interpretati sunt ; qui alter error plerosque nostratum demen-tat ; sed eò fortius & alacriore spiritu stadium suum sibi decurrentum esse, veluti apertis catedromi repagulis, censuer. Unde factum est, ut uterque non integrō bienniō clapsō, primam & secundam in Philosophia lauream, & hanc non gratiæ ; sed ut nostri loquuntur, justitiæ : neque inter postremos ; sed uterque primum locum : ille inter 20. hic inter 19. competitores, occupans, lato omne acceperint.

Nec

Nec in residuo studiorum decursu dispar fortuna sup-
 pares conatus maestavit ; Etenim ut Bitschius præparatō per
 humaniores artes ingenio, applaudente Themide, in atria e-
 jus pedem promovit & penetravit : Ita Locamerus totō se ani-
 mō huic familiæ addixit. Uterque felicissimis natus tem-
 poribus, quibus cathedra JCtorum longè clarissimis Docto-
 ribus coruscabat : Georgio, inquam, Obrechtō, & Dionysiō Godo-
 fredō, quos Bitschius in primis audivit, ac deinde etiam Iustō
 Mejerō, quem ille initio studiorum socium, pōst & Magistrum:
Locamerus, ut ætate inferior, Præceptorem tantūm, ac deni-
 que uterque Collegam habuit. Quem quanti singuli fece-
 rint, vel ex eo constat, quod dogmata ejusdem mordicus te-
 nuerint, Bitschius illum suum nominārit Sulpitium ; *Locame-*
rus explicatiūs Præceptorem & Patronum. Erat, autem fa-
 to conciliante, mutua Meieri adversus istos propensio, jam à
 multis annis in animo sapientissimi Viri radicata : ut colli-
 gere licet ex schedio quodam, à Mejero ad Locamerum perscri-
 pto, eo tempore, quo *Locamerus* libri Pandectarum quinti ela-
 borationem in Collegio, quod gratæ in nutricem Urbem me-
 moriæ causâ Mejerus Argentoratense nuncupavit, suscepisset,
 h. e. Anno 1615. quod ipsum inter καιμήλια Locameri repertum,
 ante quām obliteretur, huic recitationi interseram, cùm de
 scopo illius libri & animo autoris non nihil subindicet ; præ-
 fatâ priùs veniâ à Censoribus, si qui futuri sint rigidiores, ut
 me non panegyristen ; sed veritatis præconem esse, haud
 gravatim ex præfatione & occupatione mea meminerint &
 recordentur. Ita autem scribit Mejerus : *Sum jam, Ornatissi-
 me Domine Magister, Amice charissime, in perlegendō titulo de ju-
 diciis occupatus : quem etiam absolvissim, nisi valetudinis incom-
 moditas mihi impedimento fuisset : Itaque Dominum Magistrum*
*rogo, ut reliquos etiam titulos, quam primum poterit, mihi trans-
 mittat, ne mora aliqua & nobis hac in parte objici posset. Celare
 non possum, me ab initio, cùm viderem, pleraque ex Practicis ma-
 gis, quam Justiniano nostro proferri ; ne fortasse quid Justinianum*

præteriretur, metuisse. Verum dum in legendo pergo, tūm mirificè mihi diligentia Domini magistri placuit, ut non parùm in mea imbecillitate recreatus inde fuerim: Non dubito, quin reliqua sint similia: semper enim de Dn. Magistro mihi præclara omnia promisi, neq; me spes fallit. Vale. Hæc Meierus. Quæ verba magni illius Viri non solum testimonium; sed & vaticinium aliquod complectuntur.

Et hactenus quidem utrumque in Gymnasio & Academia nostra spectavimus: nunc peregrinabundos quoque comitabimur, donec Argentinam eos, veluti in alteram & fatalem patriam, reduxerimus: Atque ut à Bitschio ordiamur: Postquam ille ad Philosophiæ & juris studium Gallicæ quoque linguæ cognitionem privatâ ferè industriâ (quod tamen in illa lingua perquām est difficile) adjunxit non contemnendam; dignus habitus est, qui Anno 1600. mense Octobris ad aulam Solmensem Laubachianam mitteretur, Per-Illustri & Generosissimo Dn. Henrico Wilhelmo, Comiti in Solms &c. à studiis & informatione futurus: Hoc autem non multò post in Belgium ad rem militarem reverso ex commendatione Generosissimæ Dominæ Comitissæ, matris viduæ, præfectus fuit Ephorus Nobilissimis Juvenibus, Hermanno & Iohanni Danieli à Cronbergk, fratribus patruelibus; nec non Volperto Riedeselio in Eisenbach/ tūm in Academia Marpurgensi Ijteris operam navantibus: cum quibus, æstate ibi transactâ, sub autumni tempus Argentoratum rediit, ibique itidem per annum ferè spatium studiis continuatis Anno 1602. in Galliam abiit, in qua per totum biennium peregrinatus est, perlustratis præcipuis ejusdem regni provinciis, urbibus & Academiis, ut *itinerarium eleganter ab ipso conscriptum perspicuè docet.* Inde autem reductis Anno 1604. ad patrios lares discipulis, ipse tertium hanc in urbem ut *fidiissimam studiorum suorum nutriculam*, (verbis ipsius Bitschy utor) est reversus, & initio quidem inspectioni Nobilissimorum Adolescentum, Henrici à Lüzelburg, & Iohannis Philippi Zugmantels à Brumat per triennium; quartò autem anno regendæ primæ Gymnasi curiæ

curiae adhibitus: hoc verò finito, ad Historicam professio-
nem fuit promotus, eodem, quo supremos in Jure Doctora-
tus honores Basileæ adsumsit, h. e. Anno 1608. (7. Junij) & sociam
lecti, Deo pronubo, pactus est, quam *in adversariis de vita sua*
piissimam castissimamque virginem optimus & certissimus
ipse morum censor atque arbiter appellat, Susannam Greines
fin/clarissimi, prudentissimique viri, Dn. Melchioris Greineri,
Hagenoensium Syndici & Archigrammatéi filiam: cum qua
per Dei gratiam atque benedictionem concordissimè vixit
semper, & novem liberorum pater factus est.

Ita nimirum provida illa mens, architectatrix æternita-
tis, eos, qui gradu non præcipitato, nec præcoce impetu, ad
honores festinant; sed manum opitulatricem in patientia &
spe præstolantur, tempestivè satis producit, & productos plu-
rimis inde honoribus atque commodis auget coronatque.

Ex eò certè tempore à Magistris noster alternis ferè
annis novis functionibus exornatus est: Nimirum visitaturâ
(quam vocant) sive inspectione Collegiorum, Anno 1609. Ca-
nonicatu Thomano, Anno 12. (nam & hæc, ne quid præteream
ex annotatione domestica Viri optimi, perstringenda sunt.)
Professione Institutionum, Anno 1613. Officio Consiliarii apud
Illustrissimum Comitem Hanoviensem, Anno 1614. Recto-
ratu Academiæ primo, Anno 1617. functione porrò Thesaurarii
Capitulis nec non professione Pandectarum, Anno 1619. Recto-
ratu altero, sed ab exaltata hujus Academiæ dignitate o-
nnium primo, Anno 1621. Professione Codicis & Feudorum,
Anno 1623. fascibus Rectoratûs, tertiâ vice suscepis, Anno 1629.
denique Præpositurâ Capituli Thomani, Anno 1630. potitus
est. Omitto deinceps cætera, ut ambulatoria Decanorum
& Promotorum Officia, quæ ille multoties cohonestavit:
Quibus singulis quām decorè, quām laudabiliter præfuerit,
supra vocem meam est; Certè horariæ commendationis ca-
pacitatem & fines excedit. Promtum magis est, & conatui
nostro propius, ostendere, quemadmodum eadem pene se-
mitâ, certè non abludente, cursus nostri Moderator & Gu-
berna-

bernator scientissimus atque supremus, Doctorem alterum,
Locamerum intelligo, deduxerit.

Hic verò positis in Academia ista fundamentis Jurisprudentiæ solidis, tūm demum de peregrinatione suscipienda consilia & cogitationes iniit, nequaquam ad præpostorum morē deficiens nostræ juventutis, quæ in peregrinationibus inconsultis & temerariis primos ætatis suæ, quæ literarum studiis debebatur, annos, magno cum detimento suo & serò resipiscientium cordolio consumit.

Ut verò commodius sumtus peregrinationis sustinere posset *Locamerus*, Deō prospiciente ac Patronis annitentibus, præfectus fuit & adjunctus eximiorum parentum filiis, Sigismundo Flachio, Melchiori Greinero & Iohanni Reinhardo Etoren/um temporis integritatem majorum virtutemque totō vultu spirantibus, posteā exæquantibus, & qua fas est, excessu-ris; cum quibus non Academias solum, Wittebergensem, Lipsiensem, Giessensem; sed & Bohemiam totam, Marchiam, Pomeraniam, Daniam, Civitates Hanseaticas, aliasque provincias vidit, perlustravit; nihil interim de diligentia in studiis remittens: quibus ad ἀκμὴν suam perductis, non tantum meruit, ut Anno 1618. Juris Doctor in Brabeuterio *Heidelbergensi* renunciaretur; sed paulò post Professoriæ functioni quoque, licet ad praxin in Camera Imperiali animum adplicuisse, Deō tamen hoc animos inclinante, destinaretur.

Exinde, id est, post exantlata tot laborum tædia, collata fuere in ipsum & nuptiarum gaudia, & omnes dignitatum, quas quidem in Academia sperare licet, formulæ: Inspectoris Collegiorum, Decanatūs, promotoris, Rectoris & similes: in quibus obeundis ita se gessit, ut desiderium sui omnibus, imitationis exemplum difficile nobis reliquerit.

At requiret forsitan à me non nemo promissi memoriam, quod isthæc partim tenuia, partim, ut Philosophi ajunt, communiter accidentia, satis utique nota, nimis anxiè persequar, quæ prudentia Rhetorum suspensō jubet designare aut voli-
tante

tante penicillō : Enim verò qui non Urbi; sed Auditorio: nec in isto Senioribus aut Senatui literatorum ; sed spei succrescentium, hæc præcipuè exponi cogitabit , nihil à vulgaris officio narratoris faciendum esse mihi censebit alienum : Sensit quippe jam suô tempore *Symmachus*, (lib.10.c.25.) Ornamentis honorum incitari imitationem , & virtutem æmulam ali incrementō honoris alieni : atque, ut *Hieronymus* (eâ epistolâ, quâ disputat, cur Theologi in patria sua minus existant honorati) inquit : *Vbi honor non est, ibi contemptus est; ubi contemptus, ibi frequens injuria; ubi injuria, ibi est indignatio; ubi indignatio, ibi quies nulla; ubi quies non est, ibi mens à proposito sæpe deficitur: Vnde tantundem studiis, atque per hoc perfectioni decedit.* Hæc *Hieronymus*. Quid quòd Philosophus non dubitavit, in universum edicere : *Haud quaquam consistere diu civitatem posse, ubi non virtuti maximus honos tribuatur.* (2. de Republ.)

Quanquam fateor, cùm honores etiam immerentibus aliquandò contingant, & Doctores nostri plura meriti sint, quām gesserunt ; non usque in hoc argumento subsistendum; sed ad id, quod palmarium est, actiones nimirum secundūm virtutem exercitas, & egregia facinora progrediendum atque potissimum respiciendum esse. Qua in re tamen iterum mihi temperabo, nec indefessum virorum istorum laborem, in Collegiis publicis & privatis , in disputationibus & lectionibus, ostensum probatumque extollam : In quibus sanè tam religiosè versati sunt, ut piaculum duxissent, vel unam horulam Auditoribus subtrahere: Id quod citra vanitatem, aut veritatis præjudicium à me dici volumina lectionum (quibus singularis diligentissimè causæ adscriptæ sunt, si ob negotia publica, vel alia impedimenta legitima, aliquæ sine linea horæ transiissent) propalam testantur. Quanquam quid dico hæc à me tacenda esse, in quibus vel maxima Professoris laus consistit atquè vertitur ? Laudet in Professoribus suis *Burdegalensibus* *Auſonius* acumen , memoriam , os facetum, mores hilares, scripta & scribendi facilitatem, denique, cui hæc omnia compar-

parantur, nominis celebritatem; mihi post pietatem, quæ in utroque summa fuit, ante ornamenta ista, quæ mirificè in nostratis eluxerunt, nihil æquè in docto & fideli præceptore laudabitur aut desiderabitur, quæm discipuli amor, & ex amore subnascens laboris assiduitas: Habeant sane laudem suam illi sive Φιλόπιμοι, sive κερμόφιλοι, qui non gloriæ suæ velificantes, (id enim ab impietate proximè abest) sed bono publico, eximia procudunt Commentaria, quibus omnium ætatum, omnium gentium classes erudiuntur; neque tamen suis quemque Scholis, suisque Auditoribus minùs commodum arbitrabimur, qui spretis gloriæ popysmis, horum se ingenio attemperat, his scriptis & voce erudiendis omnes suas horas locat, addicit, mancipat, modò quæ difficilia sunt, explanans, modò explanata textilibus denuò tricis difficultatibusque involvens, modò aliorum dubitationes admittens, ut scientiam in animo alumni stabiliat, constituatque certam atque immotam.

Ac citra jaētantiam utique ostentare possumus eam, quæ in Scholas nostras introducta est, consuetudinem, quam certè in quibusdam aliis frustra requiras, nec sine calumniæ & obtrectationis periculo introducas: plus quippe aliquando de gloria aut vana eruditionis præsumtione contendimus, quæm ut seriò proficere, aliorumvè profectus juvare desideremus; Unde ventosi illi Legulei, aut ut dici volunt, Juris Consulti, qui omnem eruditionis suæ supellecilem in pugnacitate & contendendi promptitudine reponunt; quorum istæ virtutes quos fructus in aulis & Curiis produxerint, tota nunc Germania experitur.

At huic Scholæ ab optimis istis, quos nunc laudo Doctribus alia disciplinæ ratio sive tradita, sive conservata est, quâ malint duci Studiosi, quæm ducere, audire, quæm audiri. Id sit in Collegiis (quæ à re sic vocamus) examinatoriis, ubi remotò schemate & verecundiâ, vitia defectusque, fundamenta profectusque, incrementa denique aut vigorem veluti pater-

Paternâ manu palpamus, tractamus, excolimus. His admini-
culis desultoria & inconstans discendi ratio profligatur, avia
& anfractus studiorum devitantur, & certâ manuductione ju-
venes ad solidam eruditionem veluti per serperastrâ promoti
perveniunt. Neque tamen planè mutos requirimus Audi-
tores; sed dubia & in utramque partem à Doctoribus deductâ
exercitationibus servamus Studiosorum: Ac sine jactantia
iterum dicere possumus, plures exercitationes & disputationes
à Viris istis diligentissimis habitas fuisse per trimestria, quâm
alibi locorum, penè dixerim per trieterides. Non ignoro, hæc
vix in laude, quadantenus in vitio à nonnullis reputari, sola
nobis vetustatis instituta pro norma vivendi, & in studiis pro-
grediendi regula objectantibus: quibus tamen ego modera-
tam *Iulij Cæsaris Scaligeri* sententiam reponere soleo, quam his
verbis exprimit: *Equidem ita censeo, optimos illos priscos, tum re-
centiores, non voluntate solum; sed quibus etiam possent, officiis be-
ne de nobis meritos fuisse: verum ita evenit, ut qui sublimioribus
studiis occupantur, eos pigrat harum quotidianarum, disputationum:
quos verò ingenium temperatus ab altiori contemplatione abduxis-
set, eos melioribus opibus destitutos, aliquando nimis leviter depre-
hendimus in eas incubuisse.* Quibus sanè verbis Scaliger istorum
excessum, illorum verò defectum sive notat, sive castigat: ex-
cessum in istis, qui altercationibus Academicis omne tempo-
ris punctum tribuunt, nimium altercando facientes, ut veritas
amittatur: defectum in illis, qui ex hypothesibus suis & à mea
*αντίστοις, quæ sibi suisque persuasere, principiis, omnem secuturi ævi
posteritatem pendere volunt, in censuras præcipites, omniaq; sub-
vertentes, ut doctiores videantur;* quæ non mea, sed Scaligeri
iterum verba sunt. Nostri certè Doctores inter hæc extre-
ma tam conveniens adhibuere temperamentum, ut nemini
nem unquam discipulorum pœnituerit, ipsorum chiragogiâ
usum fuisse.

Neque tamen defuisset præclaris istis Viris vel ingenium,
vel rerum copia, quibus Ordinis nostri gloriam valuissent pro-
d

paga-

pagare, si major ejus, quām officii ipsis visa fuisset habenda ratiō. O! quantum eruditōrum, exclamat *Plinius*, aut modestia ipsorum, aut quies operit & subtrahit famā: illi, qui tacent, hoc amplius præstant, quō maximum opus silentiō veneruntur.

Quod si verò quis avēndotae Bitschij viderit & inspexerit, *Commentarium* inquam, primò in 12. *Cæsares Suetonij*, quos ille in historiarum professione constitutus dictavit; tum *in feuda absolutas tractationes*; itemque *in tit. de reb. cred. de jurejur. de in litem jurando*: ad *SCtm Macedon. ad SCtm Vellej. de rer. commun. divisione: de probationibus: de Codicillis. de clausula Codicillari: de thesauris: de casibus pro amico: de causis Cæsareâ decisione dignis, & aliis*; modestiam hominis mirabitur, dolitus etiam, tot thesauros orbi literato perire; Ita enim de iis, si quid est in me judicii, affirmare possum, præteritis diebus avidâ mente evolutos esse eos *Commentarios* luce & manibus Doctorum longè dignissimos.

De Locameri concinna facilitate & eximia scribendi facultate testimonium præstant non poenitendum, *notæ in Institutiones, Nova Iustinianea, quæstionum Iuris Centuriæ aliquot, Enantiophana, feudorum synopsis*, ut alia, quæ in Studiosorum manibus volvuntur, publicarū recitationum volumina præteream. Quid de egregio utriusque conatu dicam, mihi quoque inter novissima commendato, producendi ex Antecessorum hujus Academiæ adversariis notas in universum jus perpetuas, quarum specimen in Institutionibus, ut modò indicatum, dedit *Locamerus*; itemque consiliorum Facultatis, non trivialium certè, centurias aliquot, denique Collegii, quod vocant, Argentoratensis juridici, adornationem talem, quæ succinctam omnium juris capitum explicationem cum indicibus & remissionibus exhiberet, quā methodō totum Dicæopædiæ systema, ratione hactenus nondum usurpatā, faciliter tamen & perfectissimā, explicaretur. Sed hos conatus partim injuria temporum partim defectus sumtuum sufflaminavit, adversa valetudo sti-

ti

tit, mors intercepit. Cum qua antequam subsistam, unicam dissimilitudinem, sive disparitatem, quam in similitudine istorum Virorum observasse mihi videor, annotabo. Hactenus enim, ut fortunæ, laborum, vitæ, honorumque, denique ut studiorum ipsorum summa fuerit parilitas ac tantum non unio, indicasse me arbitror, quæ etiam in virtutibus reliquis ubique eminebat; Unus enim ambobus, h. e. ad summam pietatem compositus de divinis sensus, religiosa scientia & conscientia, nihil fucatum, elatum nihil, aut sordibus avaritiæ inquinatum, constantia rectæ mentis, modestia morum & savitas, veneratio superiorum, æqualium amor, inferiorum cura & juvandi studium: Singulæ hæc in geminis gemina & consimilia planè, ut vel sub eodem sidere natos, vel ab eadem matre enutritos, vel sub una saltem disciplina adolevisse jurâsses; Tanta etiam per omnem vitæ usuram conjunctio, ut nulla injuria amicitiam ruperit, nulla offensio labefactârit. Tantum in adminiculis comparandæ eruditio aliquia apparebat dispartitas: Et enim *Locamerus* parum tribuebat librorum multitudini, neque plus locorum, quos appellant, communium coacervationi; sed unicò *Catone Iustinianò*, cui sanè annotationibus quotidianis magnam in margine lucem intulit, vel si interprete opus omnino foret, *Cujaciò* & libris synopticis contentus. Legendi disputandique provinciam, neque eam tantum, sed & de jure consulentibus respondendi partes scitissimè explebat, cum stomacho aliquando invectus in illos alienarum sententiarum hamaxagogos seu hamaxarios, qui omnia dicta scriptaq; sua, ac in primis consilia, vermicultatis allegationum papaveribus perpluerent, cùm textu juris, aut analogiâ & ratione hinc elicita defungi prudentem juris sacerdotem posse, non contenderet solùm; sed & quotiescumque res postulabat, factò ipsò ostenderet, ita, ut sæpiissimè acerrimus ille nostrarum lucubrationum Censor, *Bitschius*, in parsimonia verborum acumen, in congruatextuum juris allegatione copiam & commoditatem mirantis in modum in *Locamero* de prædicaret.

d 2

Id

Id verò hinc exercitatissimo Viro placuisse & sedisse arbitror, quod trituræ forensi (cujus tamen non rudis erat, sed jam olim fortissimus athleta extiterat) parcissimè operam elocans, his memoriæ subsidiis haud usque opus haberet, quibus infinitus ille (naturâ novos semper parturiente) casuum numerus definitur: Sæpiùs etiam affirmantem audivimus, munus Proffessorium totum requirere hominem, neque bonâ se conscientiâ pluribus operam addicere posse clientibus, utcunque aliquis sterilitatem cathedralrum veritos, totum diem sedendo, itando, cursitandoque, ac veluti curriculô seu duplomate usos Divæ Peniæ occursum devitâsse, meminisset.

E diverso *Bitschius* instructissimâ pollebat bibliothecâ, nec consultationes solum suas; verùm etiam disputationes & commentaria numerosâ allegationum phalange instruebat, partim commodô aliorum motus, qui per remissiones ejusmodi in loca deducerentur hactenus incognita; partim, ut suborituris dubitationibus ansam præcideret. Præterea insignem collectaneorum thesaurum adparaverat, eundemque quotidianis racemationibus reddebat cumulatiorem: qua in parte minimè vulgarium thesauriorum errores sectabatur, qui obvia quævis ac protrita, theorica, practica, didactica, polemica, vera, falsa, unius eidemque inferciunt volumini, lancem saturam, aut si mavis Hispanico vocabulo rem designari, *ollam putridam*, repræsentantes, non sine dispendio studiosorum, certè cùm tædio eruditorum: A qua labe ne famosi quidem illi allegationem architecti, *Calderinus*, *Bertachinus*, *Brunorus à Sole*, *Arnoldus Reyger*, & ipse adeò purpuratus fassissimus autoritatum institor, *Cardinalis Tuscus*, omnino liberari, nedum perpurgari possunt. E diverso *Bitschius* veterum JCtorum instituta sequutus, judicio & electione adhibitâ, rara tantum & utilia eruebat, eruta singulis singula libris, veluti cellulis commendabat: hinc erant libri theorici, illinc practici; hinc didactici, illinc polemici. Quantum ad textûs sententiam & discrepantes in explicatione opiniones, utebatur

syste-

systemate Nævij, quod doctissimis Autoribus egregiè locupletavit, adeò, ut propter auctoriū istud opus Nævianum recudi mereatur; qua de re tamen ipse Autor, Dn. *Nævius*, se desperare nuper mihi perscrispit, maximè cùm *Augustinus Barbosa* simile quiddam in jus utrumque Romæ moliatur. Systematicè verò jus collectum pretiosissimis *Meieri* digestiōnibus quotidiè meliùs ordinabat, ineptissimam iterum judicans illorum operam, qui locos juris nostri proprios, de iudiciis, inquam, deque contractibus, nuptiis, tutelis, successiōnibus, delictis, actionibus & similes, locis illis suis communibus tumultuariè inferunt; cùm hi sint loci proprii, h. e. propriam & peculiarem sedem, tūm in corpore juris, tūm in systematica artis comprehensione, jam obtineant, quibus vel acquiescere quis possit, vel si quid novi occurrat, marginibus adscribere, vel diligentia denique illorum frui queat, qui singulos pene titulos fusioribus Commentariis declaraverunt. Locos autem communes illos judicare videbatur, qui vel disciplinis aliis, vel propriis illis, quæ dixi, juris capitibus essent communes, nec speciale in jure sedem naēti: quorsum etiam Doctorum brocardia, sive ἀπήματα & ἀξιώματα pertinent, quæ cùm maximam περίειας partem & infinitorum ingenia occupārint, mirandum est, nullum hactenus censorem reperisse, omnibus *Augiae* istud stabulum potiùs usurpatibus auctoribus, quām ut purgamenta & camerinam movere sustineant. His certè ἀξιομνησέντοις *Bertachinum*, *Vigelium*, *Wehnerum*, *Gailium* atque alios, se ipsis maiores per frequentiam annotationum *Bitschius* effecit. Jam Polemica iterum in theoretica & practica distinxerat, & certos cuique sectæ liberos, in primis autem *Vigeli* methodica attribuerat, optimis iterum annotationibus omnia fœcundans: Ut mirari adeò subeat, quomodò Vir ille, tot occupationibus distentus, (responfa & propriō & facultatis nomine consulētibus redditā, advectiones clientibus præstitas intelligo) tot præterea molestiis affectus & infortuniis; tot tamen nihilominùs commentatio-

„nibus sive colligendis , sive concinnandis sufficere potuerit;
 „maximè, si adversa casuum & incommoditas domèsticas &
 „inter hæc omnia valetudinem semper aut infirmam aut defi-
 „cientem cogitemus. Enim verò rectè Scaliger ; studiis, inquit,

exerc.309. haud parum de demenso vitæ defraudamus; distracti enim spiritus
 membra destituunt inania, atque illorum hæc attritio fit instrumentum
 quasi quoddam acceleratæ abolitionis : Vel, ut alibi penitus
 inquirit : sublatò corporis exercitiò iis horis, quas literarum studiis
 impendimus, intentis animi instrumentis in eam corporis partem,
 quæ rationis, judicij, inventionisq; moderatrix est ; avertitur ne-
 cessariò naturæ opus ab alendis membris : frustra enim vis illa, quam
 Galenus attrahentem vocat, laborare visa est, frustra est ea, quæ re-
 tinet : nihil habet immutatrix, quod immutet : expultrix autem id,
 quod exigendum est, ne cætera quasi in vacuo destituantur, non ex-
 pellit : quamobrem neque corpus nutritur, & corrupti humores ex
 arteriis nequaquam vaporabunt. Ex illo igitur imbecillitas insi-
 debit, ex hoc morbi subrepent, ex utroque interitus subsequetur: hinc
 illi pallores, facies exsanguis, oculi cavi, frons contracta, infirmus
 ingressus ac vacillans: & quæ sequuntur.

Videor mihi hunc naturæ deficientis processum in utroque
 Doctorum nostrorū animadvertisse; in Bitschio quidem documen-
 tis & indiciis planè notabilibus: jam enim à multis retrò annis malè
 habebat, & tumulo quàm ergasterio Musivo expeditior, piorum pre-
 cibus & intercessioni, τὴν ὀκυμοειδῶν & moriendi per momenta neces-
 sitatem sufflaminari, referebat acceptum, exsolvi cupiens, si placeret
 Imperatori; perstiturus etiam in statione, licet misera & gravi, si mul-
 torū & in primis familiæ solatio liceret superesse. Atque hæc Bitschü,
 præclarè de studiis Jurisprudentiæ meriti, fatalitas fuit. Cæterùm in
 Locamero occultiora, nec nisi peritis cognita morbi lethalis vestigia
 serpebant, antequam malum unō velut impetu crumperet, & lecto
 semel affixum nullō quàm vitæ manupretiō dimitteret exsolutum.
 Forsan & illud argumentis harmoniæ naturæ, consensui complexio-
 num, & occultis fortunæ symbolis, synthematis & allegorematis
 annumerandum est, quòd eadem morbi species, h. c. hydropis vio-
 len-

Orat. i. contr.
Erasm. p. 58.

lentia, eademque dies, h.e. secunda Decembr. anni præteriti emor-tualis fuit Bitschio, Locamero autem fatalis: alteri doloris finis, alteri initium ad eundem finem: qui Locamero 26. Aprilis hujus anni contigit. Neque in excessu ipso (si morbi symptomata demas) quicquam dissimile; illud enim Bitschius metuerat anxiè, & calidis à Deo lacrymis deprecatus fuerat, ne aliorum ministerio, quas nollet, partes permittere cogeretur; idque contra istius morbi ingenium, vim & consuetudinem à clementissimo humanarum rerum & cælestium dispensatore Jesu nostro obtinuit, diuturnitatem morbi hujus desiderii præstatione refocillante. At Locamerus quò breviore usus valetudinariò, eò duriùs habitus fuit. Utrique verò eadem Schola, ejusdem gloriae fuit theatrum: nam & Bitschius incredibili constantiâ viribus animi ad extremum usque halitum integris, corpus ipse componens atque reclinans suum, suâ voce spiritum Salvatori nostro ex antiqua formula, veluti de manu in manu tradidit, commendavit, commisit, ac eō ipsō momentō imperterritus excessit, dubitantibus amicis, an seriò res ageretur. Locamerus autem sequestratis omnibus in homines clarissimos affectibus, in solo Jesu defixus, carceri terreno, morborum & molestiarum myriabibus replete, animam Deō prensante, subduxit. Ita uterque eādem fortitudine, eādem fiduciâ excessere, velut lychni, inseriendo conservis suis, consumti; dilectissima Domino suo & in magna luce resuscitanda lumina, inter stellarum orbes & justitiae soles effulsura.

Exprobrare atque impropérare solebant nonulli Philosophorum inertiam moriendi populo, hoc est, Stoicorum Apathiæ minùs addictis: quis, inquit Seneca, sine querela moritur? quis extremodo die dicere audet:

Vixi, & quem dederat cursum fortuna, peregi.

Quis non recusans, quis non gemens exit?

Proh! quanto levius (canit Poëta)

— — — mortalibus ægra subire,

Servitia atque hyemes, æstusq; fugamq; fretumq;

Atque famem; quam posse mori.

Senec. 5. de
benef.
Punicor. l. 14.

Nihil

Nihil verò cordato Christiano levius, nihil exoptatius, quām bene mori; gnaro scilicet, bonam vitam nunquam premi malā morte, ut *Augustinus* ait; utique certo, quòd simulatque terrena domus nostra hujus habitationis dissolvitur, ædificationem à Deo habeamus, domum non manu factam, sed æternam in cœlis. Ac in illis quidem beatorum ædibus atque sedibus felices animæ, à sublunarum calamitatum impetigine liberæ, omnibusque fortunæ invidentis jaculis longè lateque superiores, sanctissima agunt otia: Nos in turbulentis tempestatibus istis volutamur, exitio quām solatio propiores: Illi ineffabilia divinæ sapientiæ audiunt capiuntque miracula: Nos intra ævi errata consistimus, & evanituræ scientiæ modum multâ contentione discimus ignorare: Illi tot charas offenderunt animas, quas cœli municipes, Angelorum contribules esse experiuntur: Nos charissimis Collegis, fidissimis Doctoribus orbati, palpitamus, & in hac eruditorum hominum raritate, ne dicam solitudine, succollaturos relictæ horum Atlantum onera frustra requirimus, frustra circumspicimus; nlsi Deus, miserator noster, turbas istas Oecumenicas dissipare, Orbi tranquillitatem, Societatibus alimenta, Scholas sibi, Scholis Doctores, velut ἀπὸ μηχανῆς restituerit: Cujus sanè immensæ bonitati, inter lugentis animi singultus, & intercludentia votorum prolixitatem suspiria, has spes nostras atque desideria devoti commendamus.

DIXI.

Parodia Ausoniana.

*Sic ego Vos, quos nulla mihi cognatio junxit,
Sed merita & Themidōs communio grata cathedræ,
Et studium in libris, & provida cura docendi;
Ut potui, memorare avidis sum viribus ausus:
Fors erit, ut facili quisquam hec mage cantet avenā
Alter, ab exemplo aut chartis instructior istis:
Interea hoc nostri testamen amoris habete.*

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-369801-p0041-0

DFG

Kl 83

X2617300

Werkstatt

B
B
cor
in co

Farbkarte #13

1

MEMORIA
Coniunctissimi JCtorum Paris,
DN. CASPARI BITSCHII,
Collegii JCtorum in Academia Argentoratensi Senioris
itemque Ecclesiæ Collegiatæ ad D. Thomam Præ-
positi gravissimi.

tum
**DN. GEORGII DAVIDIS
LOCAMERI, JCti,**

& Pandectarum Professoris celeberrimi :
*Ob vita, fortunaq;, atque exitus penè parilem ordi-
nem atque decursum,*
Suasu nonnullorum Collegarum, unâ Oratione
parentali repræsentata,

Argentorati

In Auditorio solemni, 21. Septembris 1637.

à
JOHAN-OTTONE TABORE, U.J.D. PP. & in
Senioratu successore : posteà diversorum Imperii Principum & Statuum
Consiliario, Cancellariæ Gustroviensis Directore; denique Academiæ
Giessensis Cancellario ; hodiè emerito & rude
donato.

ARGENTORATI,

Literis GEORGII ANDREÆ DOLHOPFFII,
Imprimebat JOHANNES SCHÜLK.
Anno M. DC. LXXIII.